

FORA DE CLASSE

MARINA GARCÉS

EL TREBALL I LA FEINA

Cada vegada que escric *treball*, els correctors d'aquest diari canvien la paraula i hi posen *feina*. He de dir, honestament, que és gairebé l'única paraula que em toquen. I que segur que tenen raó quan ho fan... Només cal recordar l'avertència del diccionari Coromines: "És un greu crim de lesa catalanitat usar-lo [el mot *treball*] en lloc de *feina*". Però més enllà de les disputes filològiques, hi ha una frase que no em puc estar de comentar, encaixi o no en el bon ús dels termes: "Tinc tanta feina que no tinc temps de treballar".

Quantes vegades no ho hem sentit dins nostre? Si no hagués de treballar, és a dir, de guanyar-me la vida fent una activitat inútil que només m'assegura subsistir per seguir fent aquesta mateixa activitat inútil, quantes coses podria fer! Aquest és el drama que allunya la feina del treball i la vida de la vida laboral. És a dir, l'operació que captura en l'obtenció

Si no hagués de
guanyar-me
la vida fent una
activitat inútil
que només
m'assegura
subsistir, quantes
coses podria fer!

del salari (si és que encara se'n pot dir així) tota l'activitat que una vida té per desplegar. ¿Ens ho imaginem per un moment? I no cal imaginar, només, viatges i situacions estrambòtiques. Tindríem temps per aprendre tot allò que no hem pogut descobrir encara, temps per cuidar, temps per estar amb la gent que mereix la nostra atenció, temps per fer les gestions dels avis, amics o veïns

que no saben fer-les, temps per escoltar, temps per callar, temps per refer-nos de les nostres tristors o malalties, temps per cuinar, temps per lluitar, temps per educar, temps per estimar. Però tots treballem, i massa, o busquem feina i no tenim esma per a res més. La vida és vida laboral, tinguem feina o no.

Contra la *laboralització* de la vida, moviments teòrics i pràctics com l'economia feminista i el decreixement plantegen avui els límits d'una vida vivible. Contra els moviments que havien fet de la integració de tots, homes, dones i nens, en el règim laboral la base dels drets socials i ciutadans, el desafiament és avui pensar i fer possible una vida *deslaboritzada* (cada cop complico més la *feina* dels correctors), és a dir, alliberada del règim del treball. Aquests moviments connecten i actualitzen amb la gran onada de refús del treball que va caracteritzar les joventuts europees dels anys 60 i 70 del segle passat. "*Ne travaillez jamais*", pintaven els francesos a les parets. I arreu d'Europa, també aquí, els joves van abandonar les fàbriques. Ara desitjaríem que hi tornin a entrar, si és que algun inversor estranger n'obre alguna. No caiguem en la temptació. Tenim massa coses a fer, a crear, a produir, a inventar, a compartir i a viure. Els joves ho saben, i per això fan veure que no volen fer res. Ni... ni... El que no volen és acabar buits com els seus pares. Ajudem-los, ajudem-nos. Hi ha molta *feina* a fer. ■